…ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

…урят-Монголой ҮНЭН

…С-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 138 (7138)
ИЮНИИН 12
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мунгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

…унай үедэ hү haалгые эрид дээшэлүүлхэ

…ай республикын олон колхо… …үн хэдэ хэдэн аймагуудшье …үнөө жэлhээ эхилэн hү haал… …ёр—гурба дахин ехэ болгохо …о урдаа табяад ажаллажа … Республикын haалишад, мал… …й мэргэжэлтэд, колхозуудай …С-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд ур… …байhан энэ зорилгоёо нэрэтэй …йгөөр дүүргэхын түлөө социа… …ческэ мүрысөөе үргэнөөр дэл… …бэ.

…сөөнэй дүнгүүд дээрэhээ ха…, haалишад гансал үүлтэртэ …ээ бэшэ, мүн нютагай үүлтэрэй …ээ hү ехээр haадаг боложо … Тэрэшэлэн бүхэли фермээрээ, …өөрөө hү haалгые эрид дээшэ… …э байhан жэшээнүүд олон. …ной октябриин 1-hээ энэ жэлэй … 1 хүрэтэрхи болзор соо При… …ьска аймагта үнеэн бүриhөө …тр hүн haагдаа. Үнгэрэгшэ жэ… …ы хирэтэй сасуулхада эндэхид …итр hү ехээр haahан байна. …жэ энэ аймаг hү haалгаар дэл… … республиканска мүрысөөндэ …hуури эзэлжэ ябана. Мүн Тар…йн, Иволгын, Хэжэнгын, Хо… аймагуудта hү haалга нёдон…ниhоо дээшэлээ.

…лишадай социалистическэ мү…нэй эхилhэнhээ хойшо племен… …ермынхидэй дундаhаа Сэлэн… …аймагай Карл Марксын нэрэм… колхозой haалишан нүхэр Д. …доржиева түрүүлжэ ябана. …үхэр үнгэрэгшэ 8 haрын турша …еэн бүриhөө 2960 литр hү haa… …нихэдэ hүнэй-товарна фермэ… …й haалишадай дундаhаа При… …льска аймагай «Заветы Ильи… …лхозой haалишан З. Темнико… …эдэхи hуури эзэлжэ ябана. … Темникова нютагай үүлтэрэй …бүриhөө 1600 литр hү haahан … Энэ хадаа нилээд ехэ амжал… …шэ. Тэрэшэлэн Сэлэнгын ай… …Маленковой нэрэмжэтэ колхо… …племенной фермын haалишан …йдапова, Тарбагатайн аймагай …евой нэрэмжэтэ колхозой hү… …оварна фермын haалишан К. …кова ба бусад түрүүшүүлэй нэ… … республика соо мэдээжэ бо…й.

…най түрүүшүүл ямар аргаар, …ан гээд амжалтануудые туйла… …эхэдэ, тэдэнэр түбхын түрүүндэ …й харууhалга, эдеэлүүлгые hай… …эмхидхэнэ, ажалдаа түрүү арга …элнүүдые үргэнөөр хэрэглэнэ. …нуудыень хүхүүлэнгүйгөөр, …ые хайдагаар haaxa, тэдэнэй …ыень эльбэжэ, саг үргэлжэ …ж хэхэ, үбhэ солоомыень буй…ан амтатай болгожо эдеэлүүлхэ, …ногоон болон элдэб концентри…нэ тэжээл нормын ёhoop, тог…hон нэгэ саг соо үгэхэ, үбэл…үлеэн уhaap уhалха, мүн газаа… …агаарта ябуулха гэхэ мэтын арга …элнүүдые эдэ haалишад бүрин …лэдэг юм. Тэдэнэр малажалай …эжэлтэдтэй нягта холбоотойгоор …адаг, ойлгоглоогүй юумэнүү…эдэнhээ hурадаг, наукын болон …шүүлэй дүй дүршэлые ажалдаа …лэхын түлөө оролдодог байна.

…ы республика соо абажа ха…үзэхэдэ, hү haалга юрэнхы дээ… …шөөл бага байhaap. Энээнэй …агааниинь юуб гэхэдэ, түрүү …дүршэлнүүдые хэрэглэн, үнеэ… зүбөөр haалга, харууhалга, …үүлгэ хүсэд эмхидхэгдэнэгүй. …жалай зарим мэргэжэлтэд, кол…дай, хүтэлбэрилэгшэд болон …уудай партийна, советскэ орга… hү haалгые дээшэлүүлхын ту… …үшөөл хүсэд анхаралаа табяагүй, haалишадта зохихо туhаламжа хүргөөгүй байhaap. Илангаяа зарим МТС-үүдэй зүгhөө энэ талаар өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй. Тэрэнэй эсэстэ зарим аймагууд hү haалгаяа нёдондо нойхидо орходоо бага болгоhон байха юм. Кударын, Бичурын, Закаменай, Кяхтын аймагуудта үнгэрэгшэ 8 haрын турша соо үнеэн бүриhөө haагдаhан hүнэй дүнгые харахада тон өөдэгүйхэн байна. Зарим аймагуудта имагтал племенной фермын үнеэдhээ hү ехээр haахые оролдоод, нютагай үүлтэрэй үнеэдэй харууhалга, эдеэлүүлгэдэ тон бага анхарал табигдана. Энэ хадаа зарим колхозуудта hү haалгын бага байhанай гол шалтагаанинь болоно. Саашадаа үүлтэр haйжаруулхын, үүлтэртэ малhaa ашаг шэмэ элбэгээр абахын түлөө оролдохотоёо нэгэн доро, мүн нютагай үүлтэрэй үнеэдhээ hү ехээр haахын түлөө эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй. Даб дээрэ үшөөл диилэнхи колхозуудаймнай үнеэдэй олонхид нютагай үүлтэрэй байhaap хадань, тэдэниие зүбөөр харууhалга эмхидхэжэ, үргэлжэдөө hү ехээр haадаг болохо ёhотойбди. Үнгэрэгшэ 8 haрын турша соо республикын хэдэн олон түрүү haалишад нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 650-haa 1600 литр хүрэтэр hү haaба. Энэ хадаа haйнаар харууhалаад, эдеэлүүлээд байбал, нютагайшье үүлтэрэй үнеэд hү ехээр үгэхэ байhыень гэршэлнэ. Зүгөөр, нютагайл үүлтэрэй үнеэдтэ найдаад, малай үүлтэрые haйжаруулха хүдэлмэреэ hуладхаха бэшэ, харин тэдэниие улам шангадхаха хэрэгтэй гэжэ үшөө дахин hануулагдана.

Зунай үедэ, эгээл мүнөө үедэ hү haалгые улам ехэдхэхэ арга боломжонууд колхоз бүхэндэ бии. Малай, илангаяа haамхай үнеэдэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын тулада эгээл түрүүн холо ойрын бүхы бэлшээринүүдые зүбөөр, ашагтайгаар хэрэглэхэ, малые үдэр hүнигүй адуулха, ангаангүй саг сооно уhалха, мүн ехэ халуун үдэрнүүдтэ hүүдэр газарта тиирүүлжэ, амаруулха шухала. Энэ жэлдэ олоншог колхозууднай ногоон конвейер эмхидхэhэн, фермэ шадараа кукуруза тариhан байна. Энэ хадаа haамхай үнеэдтэ ногоон тэжээл элбэгээр эдюулхэ арга олгоно. Бэлшээрине hэлгүүлэн зүбөөр адуулхатаяа хамта, тэдэндэ ногоон тэжээл, фермэ шадар таригдаhан кукуруза заатагүй эдюулхэ хэрэгтэй.

Һү ехээр абахын тулада үнеэдые зүбөөр haaxa гээшэ тон шухала. Үнеэн бүхэниие шадаал haa тугалынь хүхүүлэнгүйгөөр haaxa, үдэрэй 3—4 удаа haалгые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Мүн үнеэ адуулагшадые, haалишадые hэлгүүлхэгүй, тэдэнэртэ анхаралтайгаар хандаха, хэрэгтэй бүхы юумэнүүдээрнь хангаха гээшэ колхозуудай правленинүүдэй хойшолуулашагүй зорилго болоно.

Үглөөдэр haалишадай республиканска зүблөөн болохонь. Эндэ түрүү haалишаднай олоороо ерэхэ байна. Тэдэнэр энэ зүблөөн дээрэ өөhэдынгөө түрүү дүй дүршэлые халан абалсаха, hү haалгые саашадаа яажа дээшэлүүлхэ тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэхэ байна.

Һү haалгые дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөе улам хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ, партиин ЦК-гэй январска Пленумээр табигдаhан зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхэ гээшэ бүхы haалишадай, малажалай мэргэжэлтэдэй, колхозуудай, МТС, совхозуудай, партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай нэгэ хүндын хэрэг мүн.



Николай Александрович БУЛГАНИН.

Нүхэр БУЛГАНИН Николай Александровичта

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет хадаа Ленинэй үнэн шаби ба Сталинай соратник, Коммунистическэ партиин, Советскэ Гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша—Танай жара наhа гүйсэhэн үдэртэй дашарамдуулан Таниие халуунаар амаршална.

Коммунистическэ парти ба советскэ арад Советскэ Гүрэниие байгуулхын ба социалистическэ индустриализациин түлөө тэмсэлдэ, фашистска булимтарагшадые илахын түлөө, манай ороной экономическа ба өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ Танай габьяатай байhые үндэрөөр сэгнэнэ.

Партийна болон гүрэнэй ажал-ябуулгын али бүхы тушаалнуудые даажа байхадаа коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ эсэшэ сусашагүйгөөр, эгээн принципиальнаар бүхы хүсэ шадалаа Та үгэнэт.

Манай хани нүхэр, манай хүндэтэ Николай Александрович, олон удаан жэлдэ элүүр мэндэ ябажа, Советскэ Союзай арадуудай аша туhада саашадаа үрэ ехэтэйгээр ажаллахыетнай бүхы зүрхэнhөө хүсэнэбди.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Нүхэр Н. А. Булганинда Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгохо тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. Булганинай жара наhа гүйсэhэнтэй дашарамдуулан, Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай үмэнэ элитэ ехэ габьяатай байhыень тэмдэглэн, нүхэр **Булганин** Николай Александровичта **Ленинэй** орден, **«Хадуур ба Балта»** гэжэ алтан медаль барюулжа Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль
1955 оной июниин 10.

Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неругэй хүндэлэлдэ зорюулан СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин уулзалга хэбэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин СССР-тэ ерээд байhан Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неругэй хүндэлэлдэ Кремлёвско Ехэ Ордон соо июниин 9-дэ уулзалга хэбэ.

Уулзалгын урда тээ Индиин Республикын ба Советскэ Союзай Гүрэнэй Гимннүүд наадагдаhан байна.

Индиин Республикын Премьер-Министр, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Джавахарлал Неру, тэрэнэй басаган Индира Ганди, Индиин Республикын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Генеральна Секретарь Н. Р. Пиллаи, Индиин Республикын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Европейскэ таhагые даагша А. Хуссейн, Индиин Республикаhаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол К. П. Ш. Менон, Индиин Республикаhаа СССР-тэ байдаг Посольствын нэгэдэхи секретарь П. Н. Кауль уулзалга дээрэ байлсаа.

Советскэ талаhаа К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор А. П. Завенягин, А. Н. Косыгин, В. А. Кучеренко, П. П. Лобанов, В. А. Малышев, И. Ф. Тевосян, М. В. Хруничев, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. П. Тарасов, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. М. Пузанов, СССР-эй Министрнүүд П. Я. Антропов, В. Г. Бакаев, И. А. Бенедиктов, Ф. Д. Вараксин, П. Н. Горемыкин, Н. А. Дыгай, В. П. Елютин, Г. К. Жуков, В. Г. Жаворонков, А. Г. Зверев, А. А. Ишков, И. Г. Кабанов, Е. Ф. Кожевников, А. К. Кортунов, Л. Р. Корниец, С. Н. Круглов, М. Д. Ковригина, А. И. Костоусов, В. Д. Калмыков, Е. С. Новоселов, Ф. Г. Логинов, И. А. Лихачев, П. Ф. Ломако, Н. А. Михайлов, И. И. Носенко, Г. М. Орлов, П. И. Паршин, Н. Д. Псурцев, Н. С. Рыжов, Д. Я. Райзер, И. Т. Скиданенко, С. А. Степанов, Д. Ф. Устинов, З. А. Шашков, А. Г. Шереметьев, П. А. Юдин, Госпланай Түрүүлэгшэ Н. К. Байбаков, СССР-эй Генеральна Прокурор Р. А. Руденко, СССР-эй Наукануудай Академиин Президент А. Н. Несмеянов, ТАСС-эй Харюусалгата Хүтэлбэрилэгшэ Н. Г. Пальгунов, «Правда» газетын главна редактор Д. Т. Шепилов, «Красная Звезда» газетын главна редактор В. П. Московский, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо Н. Н. Беспалов, Мособлсоведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ А. П. Волков, Моссоведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, Советскэ Союзай Маршалнууд И. Х. Баграмян, С. С. Бирюзов, И. С. Конев, К. С. Москаленко, В. Д. Соколовский, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Секретарь А. Н. Шелепин, СССР-эй Министрнүүдэй орлогшонор А. А. Громыко, В. В. Кузнецов, В. А. Зорин, В. С. Кеменов, С. В. Кафтанов, П. Н. Кумыкин, В. В. Мацкевич, В. Н. Столетов, В. С. Семенов, И. Ф. Семичастнов, Н. Е. Твердохлебов, РСФСР-эй Культурын Министр Т. М. Зуева, авиациин Главна Маршал П. Ф. Жигарев, артиллериин маршал М. И. Неделин, армиин генерал А. И. Антонов, адмирал Н. Е. Басистый, генерал-полковнигууд А. С. Желтов, Ф. Ф. Кузнецов, И. А. Серов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин орлогшо А. Ф. Горкин, физическэ культурын ба спортын талаар Комитедэй түрүүлэгшэ Н. Н. Романов, СССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлениин нэгэдэхи секретарь А. А. Сурков, СССР-эй уранзурагай Академиин президент А. М. Герасимов, ВОКС-ын правлениин түрүүлэгшэ А. И. Денисов, Московско ба бүхы Русин патриарх Алексий, Крутицка ба Коломенско митрополит Николай, СССР-эй Европейскэ хубиин ба Сибириин Мусульманuудай Шажанай управлениин түрүүлэгшэ Ш. Хиялетдинов, Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй Түрүүлэгшэ Н. С. Тихонов, ВСХВ-гэй директор Н. В. Цицин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын, СССР-эй Оборонын Министерствын, СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай Министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, үйлэдбэриин новаторнууд, наукын, культурын ажал-ябуулагшад, журналистнууд уулзалга дээрэ байлсаа.

Уулзалга дээрэ айлшадай дунда Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посолнууд: Швециин—Р. Р. Сульман, Бирманска Союзай—Монг Он, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын—Лим Хэ, Вьетнамай Демократическа Республикын—Нгуэн Лонг Банг, Итальянска Республикын—М. ди Стефано, Франциин—Л. Жоко, Польско Арадай Республикын—В. Левиковский, Чехословацка Республикын—Я. Вошаглик, Аргентинын—Л. Браво, Нидерландын—Э. Тейксейра Де Маттос, США-гэй—Ч. Э. Болен, Австриин—Н. Бишофф, Албаниин Арадай Республикын—М. Прифти, Германска Демократическа Республикын—Р. Аппельт, Великобританиин—У. Хэйтер, Грециин—А. Д. Контумас, Мексикын—А. Розенцвейг Диас, Афганистанай—Г. Я. Тарзи, Канадын—Дж. Б. К. Уоткинс, Норвегиин—Э. Бродланд, Румынска Арадай Республикын—И. Раб, Венгерскэ Арадай Республикын—Ф. Мюнних, Турциин—С. Эсин, Хитадай Арадай Республикын—Лю Сяо, Израиль Гүрэнэй—И. Авидар; Онсо Посланнигууд ба Бүрин эрхэтэ Министрнүүд: Люксембургын—Р. Блюм, Эфиопиин—Г. Заллака, Таиландын—Ш. Срестапутра, Швейцариин—Э. Де Халлер, Исландиин—П. Торстейнссон, Сириин—Ф. Хани, Ливанай—А. Нажжар, Даниин—А. Мерк; Хэрэгүүдэй талаар Саг зуурын Этигэмжэтэд: Иранай—А. Этесами, Пакистанай—М. Ахмад, Югославиин Арадай Федеративна Республикын—Б. Осолник, Монгол Арадай Республикын—Л. Тойбо, Индонезиин Республикын—С. Худьоното, Болгариин Арадай Республикын П. К. Царвуланов, Египедэй—Н. А. Х. Кэдри, Бельгиин—Э. Декастно-Гюгю, Финляндиин—Я. Халлама гэгшэд байлсаа.

Айлшадай дунда СССР-тэ байгаа М. Чалапатхи Рау гэгшын толгойлолготой Индийскэ журналистнуудай делегаци мүн лэ байлсаба.

Уулзалгын болохо үедэ Н. А. Булганин ба Джавахарлал Неру үгэнүүдые хэлээ. Уулзалга хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө.

Уулзалгада хабаадагшадта искусствын мастернууд ехэ концерт харуулба.

(ТАСС).

Партиин обкомуудай, хизкомуудай, союзна …спубликануудай компартинуудай ЦК-гэй барилгын ба промышленно-транспортна таhагуудые даагшанарай зүблөөн

…ртиин обкомуудай, хизкомуудай …юзна республикануудай ком…нуудай ЦК-гэй барилгын ба …ышленно-транспортна таhагуу… …даагшанарай зүблөөн июниин 4 …а КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэ бо… КПСС-эй ЦК-гэй секретарьнууд … Поспелов, М. А. Суслов, СССР-… …инистрнүүдэй Соведэй Түрүү…ын орлогшо В. А. Кучеренко, …С-эй ЦК-гэй таhагуудые дааг…р, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-… …СССР-эй Госпланай хүдэлмэрил… …үдэлмэрилэгшэд, СССР-эй Ми…рнүүд зүблөөнэй хүдэлмэридэ …адалсаа. Зүблөөн дээрэ 450 га…үн байгаа. Барилгашадай бү…юзна зүблөөнэй haйшааhан ду…алнуудые дүүргэлгын ябаса гүхай асуудал зүблөөн дээрэ хэлсэгдэhэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр М. А. Суслов зүблөө нээхэ зуураа, тобшо үгэ хэлээ.

Удаань зүбшэн хэлсэhэн асуудалаараа үгэ хэлэлгэ болоо. Зүблөөндэ хабаадагшад барилгын бусад шухала асуудалнуудые мүн лэ зүбшэн хэлсэhэн байна.

Зүблөөндэ хабаадагшад Барилгын бүхэсоюзна выставкэдэ, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ, түмэрбетон зүйлнүүдые бүтээдэг Московско заводто болон бусад газарнуудта орожо хараhан байна. Мүн түмэрбетон ба бетон үйлэдбэрилхэ талаар болоhон Бүхэсоюзна конференци дээрэ тэдэнэр байлсаа.

(ТАСС).

Индиин Премьер-Министр Дж. Неру Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкые хараба

Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру, тэрэнэй басаган Индира Ганди, тэдэнтэй суг ябалсаhан бусад хүнүүд июниин 9-дэ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ орожо хараба. Индийскэ айлшадтай хамта СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Нэгэдэхи Орлогшо В. В. Кузнецов, СССР-hээ Индиин Республикада байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол М. А. Меньшиков, СССР-эй МИД-эй Протокольно таhагые даагша Ф. Ф. Молочков ябалсаа.

Выставкэдэ ороhон олон тоото хүн зон Дж. Неруе нэрьемэ овацяар угтаа. Айлшадые выставкын Главна комитедэй түрүүлэгшэ, СССР-эй Совхозуудай министр И. А. Бенедиктов, выставкын директор Н. В. Цицин угтаhан байна.

Дж. Неру, Индира Ганди, тэдэнтэй ябалсаhан хүнүүд выставкын территори дээгүүр ябажа тэрэнэй садуудые, полиднуудые, фонтануудые хараа. Айлшадай ябаhан лэ газарта хүн зон альгаа ташажа ба амаршалгын үгэнүүдые хэлэжэ, тэдэниие угтадаг байгаа.

Социалистическэ хүдөө ажахын хүгжэлтын түүхые харуулhан Главна павильонhoo эхилэн экспонадуудтай танилсажа ороhон байна. Удаань, айлшад хадаа хлопок, торго ба каракуль үйлэдбэрилдэг республика бологшо Узбекистанай павильониие хараа. Дж. Неру тэндэ табигдаhан каракуль арhануудые hанирхон хараhан байна. Туркмениин павильон соо гараар оёгдоhон томо ковёр панное тэрэ hонирхоhон байна. Энэ ковёр «СССР-эй арадуудай хани барисаан» гэhэн темэдэ зорюулагданхай. Ковёр дээрэ олонациональна Советскэ гүрэнэй түлөөлэгшэд—коммунизм байгуулагшад зураглан харуулагданхай. Ковёрой хэмжээн 24 метр юм. Туркмендэ баригдажа байhан Кара-Кумска каналай трассые харуулhан картые Дж. Неру ехээр hонирхоо. Хэдэн зуун километр утатай энэ канал уhагүй хуурай губи тала соогуур гаража, 150 мянга шахуу гектар газар уhалха юм.

«Хүдөө ажахые механизацилга ба электрификацилга» гэжэ павильон соо табигдаhан хлопок хуряадаг советскэ шэнэ машинануудые, харгы үгышье газараар ябадаг ГАЗ-69 маркын советскэ хүнгэн автомашинануудые Дж. Неру ехэ анхаралтайгаар хараhан байна.

Малажалай городогто Дж. Неру, тэрээнтэй суг ябалсаhан хүнүүд выставкэ дээрэ табигдаhан малнуудые хараhан байна. Тэдэнэр хадаа колхозно ба совхозно фермэнүүд дээрэ тэжээгдэhэн элдэб үүлтэрэй, ашаг шэмэ ехэтэй эбэртэ бодо малнуудые, хонид болон моридые хараа. Айлшад хадаа орловско хатарша үүлтэрэй моридые ехээр hонирхоо.

«Уhанай ажахы» гэжэ павильондо айлшад мүн лэ ороо. Хүсэтэ гидроэлектростанцинуудые барилгатай тэдэнэр танилсаа. Дунда Азиин республикануудта бэелүүлэгдэдэг уhалуурнин шэнэ системые Неру ехээр hонирхоо.

Выставкын haйшаалай дэбтэр дээрэ Джавахарлал Неру иигэжэ бэшээ: «Гайхамшагтай haйн выставкэ байна. Гансахан лэ шаналха юумэ гэхэдэ, эндэ удаан саг соо байха аргамни болобогүй».

Выставкэдэ ороhон тухайнь дурасхаал болгон индийскэ айлшадта ВСХВ-гэй альбом, выставкэ тухай брошюранууд ба фотозурагууд барюулагдаhан байна.

Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкые Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неругэй хараха үедэ, тэрээнтэй хамта Индиин Республикын журналистнууд ябалсаа.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолы[е]

Нүхэд һаалишад! Үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө

Зунай сагта һү һаалгаяа хоёр—гурба дахин дээшэлүүлхын тулада бэлшээриингээ газарнуудые һэлгэжэ,

☆ ☆

Түрүүшүүлэй нэгэн

Баруун Ягаан гэжэ гоё һайхан нютаг нэмжын харагдана. Хүхэ ногоон бэлшээритэй энэ уужам нютагта Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой племенной фермэ байрланхай. Тус фермынхид ашаг шэмэ ехэтэй симментальска үүлтэрэй үнеэдээрээ омогорходог. Тэрэншье зүб. Өөрынгөө оролдосотой ажалаар үдхэһэн иимэ үүлтэрэй олон тоото үнеэдэйнь зариманһаа сүүдхэдээ 20—30 литр һүн гарадаг.

Эндэхи һаалишадай нэгэн Мария Галсановна Цыденова үүлтэртэ малай фермэдэ үни удаан саг соо хүдэлмэрилжэ, ехэ дүй дуршэлтэй болонхой.

—Манай малшадай дундаһаа эгээн хүндэтэй хүмнай коммунистка Мария Галсановна гээшэл даа,—гэжэ эндэхи хүн зоншье, правлениин ба партийна бюрогой гэшүүдшье нэгэн һаналтайгаар хэлсэдэг.

Гуша бага гараһан наһанай, сагаан шарайтай, шамбай сула эхэнэр орожо ерэһээр мэндэшэлээд, һаалишадай мүрысөөнэй показателиин доска удаан харана. Энэ хадаа эрхим һаалишан Мария Галсановна Цыденова байгаа. Доскадахи дүнгүүдые харахада, Мария Галсановна 8 һара соо нэгэ үнеэнһээ 2429 литр һү һааһан байба.

—Намһаа холо үлүү һү һаагаалши, бишии шамайгаа хүсэхэеэ болёо хэбэртэйб, 8 һара соогоо оройдоол 1670 литр һү һаагааб, — гээд нэгэ залуухан эхэнэр Мария Галсановнада хандажа дуугарна. Энэ хадаа Цыденоватай мүрысэдэг һаалишан Бадмаханда Буянтуева байба. Хоёр һаалишад гурбадахи жэлээ мүрысэжэ, малай ашаг шэмэ дээшэлүүлжэ байдаг. Мүнөө тэдэнэр партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа гарган ажиллана. Цыденова Буянтуева хоёр үнеэн бүриһөө тус бүрии 3500 литр һү һааха уялга абанхай.

Ажалайнгаа дүй дуршэл тухай хөөрэжэ үгыт гэхэдэ, нүхэр Цыденова бололгото болод гээд, «хүнһөө хэтэрмэ үлүүгээр бүтээжэрхиһэн, хэжэрхиһэншье тиимэ ехэ юун байгаадхиха һэм даа» гэжэ дару аалиханаар хөөрэжэ эхилнэ.

— Ямаршье ажал хэхэдээ үнэн зүрхэнһөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулжа, хүдэлжэ байһан хүнүүдэй бултадаа эбтэй эетэй, нэгэ зорилготойгоор ажаллаагүйдэ һайн үрэ дүн гарадаггүй гээшэ. Бишье, намтай хүдэлжэ байһан нүхэдниишье үнеэдээ һайнаар хаража, ехэ һү һааха дуратайбди. Шэнэ, түрүү юумые ойлгохо, шудалха, тиигээд тэрэниие ажалдаа хэрэглэхые ехээр хүсэдэг, оролдодог байнабди. Үнеэдһээ һү ехээр һаахын тула тэдэниие һайнаар харууһалха ба эдеэлүүлхэ, тиигэжэ үбэл зунгүй һүтэй байлгаха хэрэгтэй, — гэжэ ажалайнгаа дүршэл тухай Мария Цыденова тобшохоноор хэлэбэ. Мария Галсановна Цыденова үбһэ тэжээл малдаа саг соонь үгэдэг. Нүхэр Цыденова мал эдеэлүүлхэ, уһалха, һааха, адуулха, малай байра сэбэрлэхэ гурим наринаар сахидаг байна.

Мария Галсановна али нэгэ бэрхэшээлэй тохёолдоходо сухаридаггүй, зоримгой эхэнэр юм. Энэ нүхэрэй ажалдаа диилдэжэ дарагдашоод, уруу дуруу болоод ябахые харахагүйт. Тэрэ эсэхэ сусахые мэдэнгүй, заримдаа унтаха нойргүй ажалладаг. Ямар нэгэн үнеэнэйнгээ тугаллаха дүтэлхэдэнь илангаяа һэргэг болодог. Үнеэдэйнгээ тугаллаха үдэр фермэдэ дежурнын бишье һаань, өөрөө һахижа хонодогшье байха. Тугаллахадань илангаяа һайнаар эдеэлүүлдэг, уһалдаг, дэлэнгыень бүлеэн уһаар угаадаг, аршажа, эльбэжэ байдаг юм.

—Мал һайнаар харууһалхын тула өөрөө тэрээндэ дуратай байха хэрэгтэй, — гэжэ Мария Галсановна хэлэнэ.—Малшье һаа юумэ ойлгодог. Багал аягүйхэнөөр дуугараа һааш, мэдээд лэ байдаг. Шэрүүхэнээр хандахада, һүеэ хүсэд үгэдэггүй юм. Мария Галсановна ехэ дүй дуршэлтэй болоһоншье, хододоо шэнэ юумые һонирходог. Гурбан жэлэй зоотехническэ курсын занятида һуралсана. Ойлгогдоогүй гү, али шэнэ юумэ мэргэжэлтэдһээ заатагүй һуража абадаг. Мария Галсановна «Караваево» совхозой эрхим һаалишан нүхэр Смирновагай дүй дуршэлые шудалаа.

Колхозой правлени племенной фермые зунай сагта Сагаан гол ба Ягаан горхоной дэргэдэхи һайн бэлшээритэй газарта нүүлгэһэн байна. Бэлшэжэ эхилһэн түрүүшын хоёр—гурбан үдэр үнеэд һүеэ татаад байгаа. Тиимэһээ малдаа шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээл эдюулжэ байна.

Фермын һаалишад үнеэдээ түхэреэн сүүдхэ соо адуулдаг, бэлшээри дээрэнь ошожо һаадаг болоо.

—Минии «Морозная» гэжэ үнеэнһээ,—гээд нүхэр Цыденова хоёр хүнэгөөр дүүрэн шахуу, хөөһэтэй сагаан һү тоо бүридхэлшын хэмжүүр руу юулэнэ.

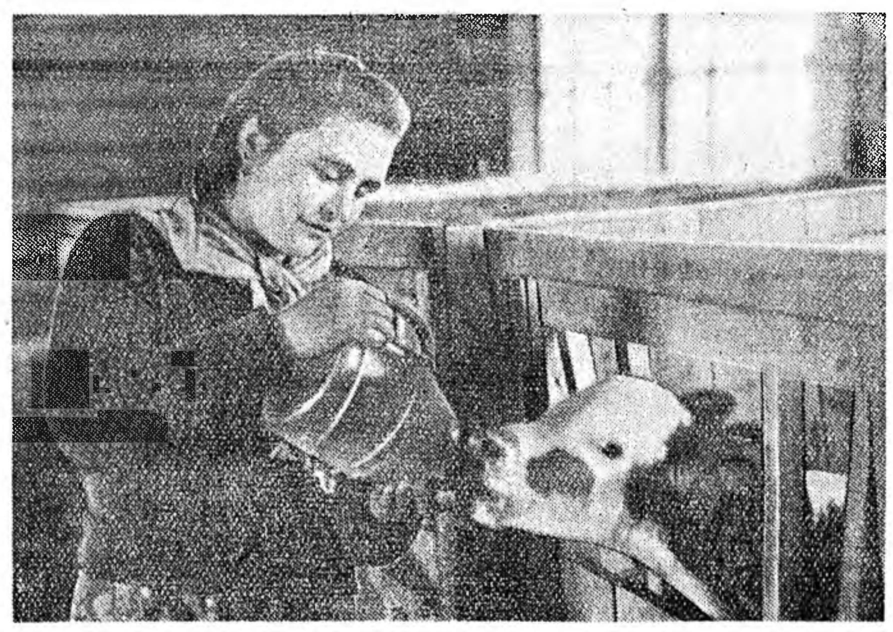
— Харыт, хэмжүүр соомни багтабагүй,—гээд тоо бүридхэлшэ хүхинэ. Мүн «Настасия» гэжэ үнеэнһээ ехэ һүн гараһан байба.

Ажалай баяраар билтарма дүүрэн иимэ үдэрнүүд үнгэржэл, үнгэржэл байба. Мария Галсановна социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуурияа алдангүй ябана.

Һайнаар хүдэлһэнэйнгөө түлөө нүхэр Цыденова Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаха хүндэтэ эрхэ олоһон байна.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

☆ ☆



Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой малшад соо залуу һаалишан Акулина Филиппова эрхим ажалаараа шалгарна. Нүхэр Филиппова үнеэн бүхэнһөө 1100 литр һү һааха уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнхай. Тугалнуудаа эхэһээнь һалгаан түлжүүлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Акулина Филиппова нарай тугалда һү угжажа байна.

А. Мантаевай фото.

Республикын аймагуудта 1954 оной октябриин 1-һээ 1955 оной июниин 1 болотор үнеэн бүхэнһөө һаагдаһан һүн тухай мэдээн

АЙМАГУУД	1954—55 онуудай октябрь—май һарануудта һаагдаһан һүн (литрээр)	Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада нэмэһэн ба хорогдоһониинь (литрээр)
Прибайкальска	684	+278
Тарбагатайн	505	+143
Хойто-Байгалай	444	+147
Иволгын	437	+166
Сэлэнгын	420	+ 85
Байкало-Кударын	370	+190
Яруунын	368	+184
Кабанскын	357	+160
Заиграйн	304	+ 75
Түнхэнэй	279	+146
Баргажанай	276	+109
Бичурын	271	— 11
Кударын	268	— 28
Хориин	264	+183
Баунтын	261	— 8
Курумканай	256	+ 82
Кяхтын	245	+ 3
Хэжэнгын	234	+118
Мухаршэбэрэй	229	+ 51
Зэдын	228	+ 49
Ториин	156	+ 66
Закаменай	111	+ 5
Ахын	43	∓ 20

1954 оной октябриин 1-һээ 1955 оной июниин 1 хүрэтэр республикын МТС-үүдэй харьяата колхозуудта һү һаалгын ябаса тухай мэдээн

МТС-үүдэй нэрэ	МТС-үүдэй директорнуудэй фамили, нэрэ ба обог	Үнеэн бүхэнһөө һаагдаһан һүн (литрээр)
Итанцын	Бурлаков Г. Е.	679
Ехэ-Куналейн	Юринский Е. С.	597
Сэлэнгын	Кузьмин А. Б.	575
Иволгын	Ильков И. В.	505
Тарбагатайн	Тантлевский А. А.	476
Жиримскэ	Перевалов И. В.	451
Кяхтын	Нимаев Б. Н.	338
Сухын	Ибрагимов Э. И.	383
Саянтын	Ткачев А. Ф.	381
Сосновско	Нагорных В. К.	375
Кабанскын	Васильев Г. И.	370
Эгэтын	Танхасаев С.П.	362
Темлюйскэ	Кириков Н. В.	357
Бага-Куналейн	Бурлаков Д. Г.	348
Түнхэнэй	Петров И. Л.	341
Курбын	Филиппов М. П.	297
Селендумын	Завершнев М. Т.	286
Ехэ-Кударын	Дмитриев А. Г.	279
Куйтунска	Собылин В. С.	276
Хориин	Балдаев А. Н.	275
Үдын	Далбаев И. Д.	258
Баргажанай	Казанцева Н. В.	256
Үшөөтэйн	Петинов Л. С.	255
Хэжэнгын	Тюменцев В. Д.	241
Чесанын	Шаглаев К. С.	228
Суулгын	Цыренов Л. Ц.	227
Пограничнэ	Финеев П. Ф.	208
Бичурын	Нестесов Г. А.	207
Хонхолойн	Деньгин А. С.	203
Закаменай	Климов Д. Г.	111

Бусад МТС-үүдһээ мэдээн ороогүй.

☆ ☆

Тарбагатайн эрхим һаалишан

Белоруссиһаа Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо нүүжэ ерэһэн Галина Игнатьевна Колтунова партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдтэй танилсаад байхадаа һаалишанаар хүдэлмэрилхэ гэжэ шиидэһэн байна.

—Түрүүшээр яһалашье хүндэ байдаг һэн,—гэжэ Галина Игнатьевна мүнөө хөөрэнэ.—Үнеэднай туранхай, һүн багаар гарадаг, тэрэ мүртөө өөрөө ажалай дүршэлгүй байгааб. Харин манай колхоздо хүдэлмэрилдэг зоотехник Мария Никифоровна Исаченкова, мүн дүршэл ехэтэй үнинэй һаалишад Мария Игнатьевна Козулина, Вера Максимовна Хижникова, Анна Васильевна Михалёва гэгшэд намда ходо туһалдаг, мэдээгүй юумыемни ойлгуулжа үгэдэг байгаа. Тиихэдэ зоотехническэ курсануудта һуралсажа, ехэ юумэ ойлгожо абааб.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Колтунова анха түрүүшынхеэ һаалишанаар хүдэлмэрилжэ байгаашье һаа, үнеэн бүхэнһөө мянгаад литр һү һаагаа.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой харюуда Галина Игнатьевна энэ жэлдэ даажа байһан үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1800 литр һү һааха уялга абаа һэн. Тэрэ абаһан уялгаяа нүхэр Колтунова нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ байна: ажахын энэ жэлэй үнгэрэгшэ 8 һара соо 13 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө 1600 литр һү һаажа, республикын колхозуудай һүнэй-товарна фермын һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

Энэ амжалта яагаад туйлагдааб гэхэдэ, Галина Игнатьевна мүнөө жэлдэ түрүү һаалишадай ба зоотехническэ наукын туйлалтануудые ажал хүдэлмэридөө бүри үсэд оролдосотойгоор хэрэглэдэг болоо. Галина Игнатьевна үнеэдэйнгээ тугаллаха болоод, тугаллаад ябаха үедэнь һайнаар харууһалха гэжэ оролдодог. Үнеэдэйнгээ тугаллахаһаа хоёр һара урид шэргээжэ захалаад, шэргэхэһэнь 7—10 үдэр урдуур концентрированнэ тэжээл үгэхэеэ, бардаа уулгахаяа болидог юм. Үнеэд һаагдахаяа боли болиһоор дадхаажа шэргээгдэдэг. Тэрэнэй һүүлдэ 4—5 хоног соо һаалишан үнеэнэйнгээ дэлэнгые үзэжэ байдаг юм. Хэрбээ дэлэн[...] дээ һүгүйгөөр һайнаар шэргээд ба[йгаа] һаань, 6—7 хоноһон хойно үне[эн]дэ шэмэтэ болон концентриров[аннэ] тэжээл мүн лэ дадхаан үгэжэ эхи[лэ]дэг.

Шэргээд ябаһан тугаллаха үне[эн]дээ һаалишан хүсэ шадалайнь һу[...]лархагүйгөөр эдеэлүүлжэ байда[г]. Шэргэнхэй үнеэдтэ сүүдхэдээ дун[да] зэргээр 4 килограмм хэршэгдэһэн үб[һ]э, дэбтээгдэһэн 3 килограмм со[]лоомо, 1 килограмм шрот болон б[у]сад тэжээлнүүдые эдюулэдэг бай[на]. Үнеэд тэжээлэй дабһа дуратай со[]гоо эдижэ байдаг.

Үнеэдэй тугаллахаһаа 15—20 үд[эр] урид шэмэтэ ба концентрирова[ннэ] тэжээл багаар үгтэдэг боложо, ү[]һэнэйнь нормо дээшэлдэг юм. Үне[эд] тугаллахалаараа түрүүшын үдэ[р]нүүдтэ сүүдхэдээ 4 дахин һаагда[на]. Һая тугаллаһан үнеэд һайхан үбһ[э] эдижэ, бүлеэдхэгдэһэн уһа ууж[а] байдаг. Тиигээд 7—8 хонохолоор [...] дээндэ шэмэтэ тэжээл эдюулэгдэж[э] захаллаг.

Галина Игнатьевна үнеэдые зү[]бөөр эдеэлүүлэн һааха хэрэгтэ ех[э] анхаралаа хандуулна. Һаахынг[аа] урда тээ үнеэнэй дэлэнгые бүлэ[эн] уһаар угаагаад, сэбэр аршуула[ар] хататарынь аршажа байдаг. Һаа[]хынгаа урда тээ, һаажа байха үе[]дөө, һаажа дүүргээд, үнеэнэй дэл[эн] нидхэржэ массаж хэнэ. Тугалла[]найнгаа һүүлдэ 20—25 хоноод, үнеэ[д] үдэртөө гурба һаагдажа эхилнэ.

Нүхэр Колтуновагай хүдэлд[ег] фермэдэ хүдэлмэриин үдэрэй гур[им] наринаар сахигдана. Бүхы хүдэлм[э]ри тогтоогдомол нэгэ сагта үнгэрг[ег]дэнэ.

Оролдосото ажалайнгаа түлөө нү[]хэр Колтунова орооһо таряа боло[н] хүдөө ажахын бусад продуктнуудые мүнгэ ехээр абана. Үнгэрэгшэ жэлд[э] тэрэ 1063 ажалта үдэр оложо, та[]рээндээ 16 центнер шахуу таряа, [...] мянган түхэриг мүнгэ абаа. Тэрэ[н]һээ гадна, ажалай нэмэлтэ түлбэр[и]дэ 4,5 центнер һү абаһан байна.

Һаяхан Хрущевой нэрэмжэтэ кол[]хозой гурбан эрхим һаалишадта, тэ[]рэ тоодо Галина Игнатьевна Колту[]новада БМАССР-эй Верховно Сове[]дэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамо[]та барюулагдаа.

В. Васильев.

Һү һаалгаяа гурба дахинһаа үлүүгээр дээшэлүүлээ

Үнгэрэгшэ жэлдэ Түнхэнэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермынхид һаамхай 120 үнеэдһээ түрүүшын 8 һара соо хамта 15647 литр һү һааһан юм. «Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон тус фермын һаалишад ажахын энэ жэлэй үнгэрэгшэ һаранууд соо һү һаалгаяа 3 дахинһаа үлүүгээр дээшэлүүлээ. 120-ёод үнеэдһээ хамта 55 мянга[н] литр һү һааба.

Залуу һаалишад Дари Дарбалаева, Бадма Саглуева нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө 400 гаран литр һү һаагаа. Эдэ һаалишад байгаа ондо үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һааха социалистическэ уялга абанхай.

Б. Ябжанов.

ЗОСОО БЭЕЫН ГҮҮРТЭДЭ

Хабарай дулаахан юрын нэгэ үдэр... Үүлэгүй сэлмэг огторгоиһоо хабарай наран игаажа, нэмжээ тала дээгүүр хурса гэрэлээ сасана. Урин дулаанаар амилан ерэһэн зунай хүхюун һайхан сагые угтан магтан дуулаһан үнгын шубууд гоёхон хүгжэмөө татана.

Колхозой центрһээ холошье бэшэ, Нарһата нуурай баруун эрье дээрэ энэ Зосоо Бэеын гүүртэ байрланхай. Энэ гүүртэдэ табан шадамар бэрхэ һаалишад тус бүридөө 13—14 үнеэ харууһалан ажаллаха зуураа, һү һаалгаар Маленковой нэрэмжэтэ колхоз соогоо, мүн Яруунынгаа аймаг соо түрүүлжэ ябана.

—Нёдондо июниин нэгэндэ гүүртээрээ үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 400 гаран литр һү һаагаад байхадаа амжалта түйлабабди гэжэ һанагша бэлэйбди. Тиихэдэ һаалишадаймнай эрхимынь үнеэн бүриһөө долоон зуу гаран литр һү һаагаад байгаа һэн. Харин мүнөө тэрэ үеынхидэ орходоо хоёр дахинһаа ехые гэхэ гү, али 988 литр һү үнеэн бүриһөө һаабабди. Эрхим һаалишад Долгор Базарова 1165 литр, Цымжит Намжилова 1158 литр, Цынжима Балданова 1067 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаа,—гэжэ гүүртые даагша Дамба Батуев урматайгаар хөөрэнэ.

Тиигээд энэ амжалта хайшан гэжэ туйлаһан тухайнь асуухадамнай һаалишан Долгор Базарова ингэжэ хэлэбэ:

—Нэн түрүүндэ бидэнэр ажалдаа шэнэ арга, түрүүшүүлэй дүй дуршэл хэрэглэдэг болообди. Бидэнэр хоёрдохи жэлээ тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа түлжүүлдэг, үнеэдээ түхэреэн жэл соо үдэртөө гурба дахин һаадаг болонхойбди. Тиигээд үбэлэй сагта үнеэдээ адуулхаяа болижо, дулаан байрада байлган эдеэлүүлнэбди. Урданайхи шэнги үнеэдтээ ганса үбһэ солоомо хоёрые үгэдэг бэшэ, элдэб концентрат буйлуулжа эдюулнэбди.

—Энээнһээ урда тээ бидэнэр ехэ арга боломжоёо хэрэглэдэггүй байгаабди. Үбэлэй сагта үдэртөө гурба дахин һаахаһаа байха арайхан гэжэ нэгэ һаагша һэмди. Тиигээд һүеэ бултысень тугалдань хүхүүлдэг байгаабди. Теэд мүнөө һү нормоор эдюулээд, гараар тэжээһэн тугалнууднай бүри тарган тобир, элүүрээр түлжэнэ, — гэжэ һаалишан Цымжит Намжилова хэлээд, саашань үргэлжэлүүлнэ.—Юрэдөө малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ ехэ арга боломжын бии байһые партиимнай ЦК-гэй январска Пленум тон зүб, сэсэ мэргэнээр заагаа. Кукурузын силостэй болоод байхадаа һүншье һаагдахал гэжэ һанагдана. Малнай эдиһээрээ һү гарана гээшэ.

Хараха янзада наһатайшаг болоһоншье һаа, хүнгэн сарюун, дорюун зандаа энэ һаалишан колхозойнгоо малажал дээрэ нилээд удаан хүдэлмэрилхэ зуураа, мал харууһалгын баян дүй дүршэлтэй болонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ Цымжит Намжилова колхоз соогоо түрүүлэн тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа түлжүүлдэг болоо һэн. Тэрэнэй жэшээгээр колхозой бусад һаалишад энэ шэнэ арга хэрэглэжэ захалаа. Нёдондо энэ һаалишан нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1471 литр һү һаажа, аймагайнгаа һаалишадай социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн юм. Мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха уялга абаад, улам эршэтэйгээр ажаллажа байнхай. Тиихэдэ һаалишан Долгор Базарова үшөө һайн амжалта туйланхай. Энэ һаалишан ажахын жэлэй найман һарын турша соо үнеэн бүриһөө 1165 литр һү һаагаа. Мүн гүүртын бусад һаалишад Цынжима Балданова, Ханда Жалсанова, Должима Цыдендамбаева гэгшэд тус бүридөө 800 холо гаран литр һү үнеэн бүриһөө һаагаа.

Хоёр жэлэй урда тээ колхозой правлени энэ гүүртые шэнээр эмхидхээд, шадамар бэрхэ, ажал хэрэгээ һайса мэдэхэ табан һаалишадые табижа, туд бүридэнь 13—14 үнеэ даалгаа һэн. Эдэнэр һү һаалгые хайшан гэжэ ехэдхээб гэхэдэ, малайнгаа харууһа һайнаар эмхидхэжэ, үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һаадаг болоо. Илангаяа үбэлэй сагта зоотехнигэй заабаряар табигдаһан рационоор үнеэдые эдеэлүүлнэ. Үбһэ эдюулхэһээ гадна, солоомо буйлуулжа, орооһо таряанай һүүл дабһатай уһанда дэбтээжэ эдюулдэг. Мүн намартаа хартаабха, шрот, жмых гэхэ гэхэ мэтые эдюулдэг. Эдэ бүгэдые үнеэдтээ һэлгүүлжэ байгаад үгэдэг юм. Һаалишад үнеэдээ һаахынгаа урда тээ, һаажа байхадаа, мүн һүүлээрнь дэлэндэнь массаж хэдэг, бүлеэхэн уһаар ходо угаадаг байна. Үнеэдэйнгээ түрэхэ дүтэлхэдэ, түрэһэн хойнонь һаалишад бүришье һайнаар үдэр һүнигүй оролдожо харууһалдаг.

Һаалишадай ажалдаа шэнэ арга хэрэглэн, ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэнь колхозой зоотехник Бато-Мунко Доржиев ехэ туһа хүргэнэ. Хэрбээ түрүүшүүлэй дүй дуршэл ажалдаа хэрэглэжэ, үдэр бүриингөө хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ, малаа һайнаар харууһалбал, нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ үбэл зунгүй ехэ һү һаажа болохо байһаниие эдэ һаалишадай ажал хэрэгынь харуулна. Энэ гүүртын табан һаалишад Д. Базарова, Ц. Намжилова, Ц. Балданова, Д. Цыдендамбаева, Х. Жалсанова гэгшэд ажахын жэлэй түрүүшын хахад соо һү һаалгые ехэдхэһэнэйнгээ түлөө БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа.

Мүнөө эдэ һаалишад жэлэй эсэс болотор үнеэн бүриһөө 1500—2000 литр һү һааха зорилготой. Энэ гүүртэ жэлэй дууһатар бүхы дээрээ дунда зэргээр 1600 литр һү үнеэн бүриһөө һааха байна.

—Нёдондонойхитой сасуулбал мүнөө жэлдэ абаһан уялгаяа сохом дүүргэхэ аргатайбди, — гэжэ гүүртын һаалишад мэдүүлнэ.

Ганса энэ гүүртэдэ үнеэдһээ һү һаалга дээшэлүүлэгдээ бэшэ, мүн Хэргэндын, Мойһотын гүүртэнүүдтэ һаалишад һү һаалгые баһал ехэ болгохын түлөө оролдоно.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой гарахада колхозниигууд үнеэдһээ һү һаалгые дээшэлүүлхэ тушаа шухала удхашанартай хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна. Мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө 1100 литр, 1956 ондо 1500 литр, 1960 ондо 2300 литр һү һаадаг болохоор түсэблэгдөө. Энээниие бэелүүлхын тулада колхозой бүхы үнеэд үбэлэй сагта бэлшээгдэхэеэ болижо, дулаан типовой байра соо зүбөөр эдеэлүүлэн һаагдадаг болохо байна. Мүнөө һаалишадай дунда социалистическэ мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэрнэ.

—Эдэ хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлхэдэмнай кукуруза шиидхэхы удхашанартай байха. Кукурузаһаа ондоо тэжээл манда бии гээшэ, гансал кукурузын шэмэтэй һайн силос дутана. Мүнөө жэлдэ 200 гектар кукуруза таригдаа. Эрхэбэшэ һайн ургаса ургуулхабди, —гэжэ колхозой түрүүлэгшэ, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Бато-Мунко Цыдыпович Цыдыпов хөөрэнэ. Мүнөө тус колхоз 8 һарын дүнгөөр үнеэн бүриһөө 655,2 литр һү һаажа, аймагай колхозуудай социалистическэ мүрысөөндэ түрүү ябана.

Үдэшын наран орохо тээшээ бо[]ложо, нуур тээһээ шиигтэй һалх[ин] һэбиээ татана. Үнеэд бэлшээриһээ ерэжэ, һубарилдаһаар байрануу[д]таа ороно. Үнеэдэй ерэхэдэнь кор[]мушканууд соонь дэбтээгдэһэн т[а]ряанай һүүл адхаатай. Байрын г[а]заахи сэбэрхэн хоройнууд соо бүлэ[г] бүлэгөөрөө тобир тарган тугалнууд тангаршаалдана. Уданшьегүй, һаа[]лишад сэбэрхэн халаадуулаа үмдэ[ө]хэй, хүнэг һуулгануудаа барижа[] үдэшынгөө ажалда гарана. Үнеэ[д] һаалга эхилжэ, хүнэг һабаар билтарма дүүрэн һүн һаагдаба.

— Минии мухар малаагшанһаа үсэгэлдэр 11,5 литр гараа һэн. Мүнөө үсэгэлдэрэйхиһөө сохом ехэ һүн гараба, — гэжэ һаалишан Цымжит Намжилова урматайгаар хэлэнэ.

— Энэ тарган ондо ороһон үнеэнай һү ехээр үгэхэнь гээшэ, үдэртөө гурбашье һаахагүй, дүрбэ һаадаг болом[о]омор лэ гээшэ ха, — гэжэ һаалишан Должима Цыдендамбаева үнеэдээ һаажа дүүргээд, дэлэндэнь массаж хэжэ һуухадаа хөөрэнэ.

Үнеэдэйнь байра типовой түхэлөөр баригдаһан, үнеэд ганса гансаараа таһалгатай, урдуурынь кормушканууд тай, харахада яһала зохид. Теэд эндэ үшөөл олон юумэ дутуу байна. Жэшээлхэдэ, тэжээл, мүн шэбхэ шабааһыень шэрэхэ дүүжэн харгы, үнеэдые эндэнь уһалха автоматическа уһалуури үгы. Энэ гүүртэдэ ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагдаагүй. Хэрбээ эдэ бүгэдые хээд байгаа һаань, һаалишадай ажал хэды шэнээн хүнгэн болохо һэн. Гэбэшье, энэ зангаараа байхагүй, энээниие ойрын жэлнүүдэй туршада хэхэ гэжэ хэмжээ-ябуулганууд соогоо хараалланхай. Тиихэдэ энэ гүүртэдэ тусгаар тугалшанай үгы дээрэһээ һаалишад өөһэдөө тугалнуудаа харууһална. Эдэ бүгэдые хүсэлдүүлхэл хэрэгтэй байна.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гүүртын һаалишад Цымжит Намжилова Цынжима Балданова хоёр.

Ц. ДАНДАРОВ, манай корреспондент.

Ажалай ... [cut off] Алзөрhөөнь урид дүүргэхын түлөө

[С]оциалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

[Үн]ээ hайнтай бэлшээридэ адуулагты, үнеэдээ үдэрэй 3—4 hаадаг бологты, ногоон конвейер эмхидхэгты











[З]УРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэhээ) 1. Сэлэнгын [айм]агай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой [hаал]ишан С. Будаева. 2. Тарбагатайн [айм]агай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой [hаал]ишан Е. Бухальцева. 3. Сэлэнгын [айм]агай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой [hаал]ишан Ц-Х. Раднажапова. 4. При[бай]кальска аймагай «Заветы Ильича» [кол]хозой hаалишан Т. Новосельцева. [5.] Прибайкальска аймагай «Заветы [Иль]ича» колхозой hаалишан П. Насни-

hү hаалгые дээшэлүүлхын түлөө мүрысөөнэй түрүүшүүл

1954 оной октябриин 1-hээ 1955 оной июниин 1 болотор үнеэн бүриhөө 480 литрhээ дээшэ hү hааhан колхозууд

Колхоз	
Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Минаев Г. В.)	929
Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Мельников С. Г.)	872
Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Герасимов Ф. В.)	853
Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз (түрүүлэгшэнь Вильмов М. Н.)	847
Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Соколов Я. М.)	799
Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Бурков С. Н.)	773
Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Беляев В. Е.)	731
Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Очиров Д. Д.)	714
Иволгын аймагай «8-ое Марта» колхоз (түрүүлэгшэнь Овчинников Д. Д.)	687
Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз (түрүүлэгшэнь Брянский В. Н.)	682
Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз (түрүүлэгшэнь Тарасов И. А.)	660
Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Цыдыпов Б. Ц.)	655
Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Ступаков Ф. Г.)	652
Тарбагатайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Кожевников М. А.)	598
Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Дармаев Л. О.)	580
Иволгын аймагай «1-ое Мая» колхоз (түрүүлэгшэнь Круглов М. Д.)	567
Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Иванов И. П.)	567
Иволгын аймагай «III-я пятилетка» колхоз (түрүүлэгшэнь Загузин Ф. К.)	566
Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Овчинников Г. М.)	553
Прибайкальска аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Харламов М. У.)	528
Прибайкальска аймагай Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Пичугин В. Ф.)	526
Иволгын аймагай Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Королев М. Ф.)	512
Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Галсанов Ц.)	506
Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Мункожапов Д. С.)	504
Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Кушнарев А. П.)	501
Иволгын аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Орлов П. П.)	483

Энэ үе соо үнеэн бүриhөө 1600 литрhээ дээшэ hү hааhан племенной фермэнүүдэй hаалишад

hаалишан	
Цырендоржиева Д. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	2960
Хайдапова Д. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	2712
Воронцова А. Н. Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэр. колхоз	2525
Жамбалова Ц. Г. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	2488
Цыденова М. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз	2429
Бадмаева Л. Н. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	2223
Пикулова М. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	2052
Будажапова Д. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	2006
Жалсанова П. Ц. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	1991
Гомбоева В. Н. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	1989
Дылыкова П. Б. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	1981
Раднажапова Ц. Х. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	1975
Будаева С. Б. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	1962
Баянганова О. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	1815
Очиржапова Н. Б. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	1737
Очирова Г. Д. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	1716
Лубсанова В. Г. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэр. колхоз	1709
Нимаева Б. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	1674
Цыренжапова Д. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	1666
Тохтохоева Г. Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэр. колхоз	1620
Карпова А. В. Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэр. колхоз	1619
Цыремпилова Ц. К. Сэлэнгын аймагай Калининай нэр. колхоз	1618
Буянтуева Б. Х. Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэр. колхоз	1600

Энэ үе соо үнеэн бүриhөө 650 литрhээ дээшэ hү hааhан hүнэй-товарна фермэнүүдэй hаалишад

hаалишан	
Темникова З. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	1600
Колтунова Г. И. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	1312
Базарова Д. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	1165
Намжилова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	1158
Ковалева П. П. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	1152
Гребенщикова А. П. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	1146
Цыдыпова Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	1045
Емельянова А. И. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	1136
Шурыгина А. М. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	1128
Яковлева В. А. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	1092
Буркова В. Д. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	1084
Михалева А. В. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	1072
Балданова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	1067
Алемасова А. Н. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	1054
Глотова А. Ф. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	1035
Казазаева М. Ф. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	1019
Гармаева Д. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	1004
Власова Е. П. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	985
Холхонова Ц. Х. Хоринн аймагай Калининай нэр. колхоз	980
Цыдендамбаева Д. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	948
Насникова П. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	946
Чебунина Е. Г. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	936
Патрахина А. Е. Прибайкальска аймагай «Путь коммунизма» колхоз	936
Новосельцева М. М. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	927
Чимитова М. Б. Яруунын аймагай Молотовой нэр. колхоз	918
Цыдыпова Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	915
Моргинева Е. В. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	912
Козулина М. И. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	910
Яковлева Ц. И. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	908
Налетова Е. В. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	905
Каленых А. А. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	897
Батышева А. Л. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	897
Вершинина А. К. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	896
Хижникова В. М. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	893
Викторова А. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	892
Парашютина А. Н. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	890
Насникова П. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	887
Налетова Г. Ф. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	885
Кузнецова А. А. Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз	881
Грузовенко П. Г. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	881
Жалсанова Д. Зэдын аймагай Кировэй нэр. колхоз	875
Власова Е. С. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	873
Доржиева И. М. Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз	871
Батурина А. В. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	859
Афанасьева А. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	856
Батурина Е. И. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз	853
Насникова М. М. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	850
Жалсанова Х. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	849
Перядкова Р. Т. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	846
Найданова З. Н. Хоринн аймагай Калининай нэр. колхоз	840
Дамбаева Б. Яруунын аймагай Молотовой нэр. колхоз	835
Ванчикова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	834
Неродова А. Н. Прибайкальска аймагай «Путь коммунизма» колхоз	829
Степанова А. П. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	824
Михалева И. М. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	820
Грудинина А. И. Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз	819
Насникова А. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	814
Подынина А. В. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	813
Рыкнахова С. Г. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	813
Ванчикова Г. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	811
Каленых И. А. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	810
Инкина Е. Г. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	808
Спирина И. Н. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	802
Сосорова Д. Сэлэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	800
Эрдынеева Х. Ц. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	799
Банкова Е. С. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	799
Помулева А. М. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз	797
Михалева А. К. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	797
Батурина И. Я. Прибайкальска аймагай «Путь коммунизма» колхоз	795
Седунова А. П. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	793
Клюшева А. А. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	792
Виноградова Е. Н. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз	792
Курдюкова М. Ф. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	784
Эженова А. С. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	784
Родионова У. Ф. Прибайкальска аймагай Сталинай нэр. колхоз	783
Черных Е. К. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	779
Федотова З. П. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	778
Юмдылыкова М. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	776
Андриякова П. А. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз	774
Чумакова М. В. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	774
Кушнарева И. К. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	770
Цыдыпова Л. Ц. Хоринн аймагай Калининай нэр. колхоз	769
Насникова А. Г. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	768
Токмакова П. И. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	765
Рангина М. К. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	765
Ендонова Ц. Иволгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	764
Ешиева Н. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	754
Галсанова Ц. Зэдын аймагай Кировэй нэр. колхоз	762
Мартынова Д. А. Хоринн аймагай «Победа» колхоз	762
Шульгина А. Г. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	761
Нимаева Н. Яруунын аймагай Молотовой нэр. колхоз	758
Неродова Ф. И. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	756
Раднаева Ц. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	754
Молонова А. Х. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	752
Рымарева С. Ф. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	750
Кизяева А. А. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэр. колхоз	750
Зайцева С. С. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	750
Баранова Н. Л. Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз	748
Гомзякова Е. Г. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	746
Буркова М. В. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	745
Эрдынеева Н. Сэлэнгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	745
Могилевская В. В. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	742
Власенко Е. И. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	742
Зпова В. А. Хоринн аймагай Маленковой нэр. колхоз	742
Казазаева Ф. С. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	740
Юн-тян В. Ф. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	739
Колоколова С. И. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	733
Пичугина Л. И. Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз	732
Батышева Е. Н. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	732
Хромых А. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	730
Цыренова Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	726
Кременщикова К. Т. Кабанскын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	724
Власова Е. М. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	723
Курдюкова А. В. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	720
Цыбикова Б. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	719
Дабуева Х. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	717
Доржиева Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	717
Рымарева Т. Т. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	715
Пермякова Т. С. Иволгын аймагай «3-я пятилетка» колхоз	714
Шейщукова М. П. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	714
Линейцева В. Хэжэнгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	713
Антонова Д. И. Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз	710
Тихонова И. А. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	709
Каратуева М. П. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	708
Спирина А. В. Прибайкальска аймагай Маленковой нэр. колхоз	707
Астраханцева В. П. Иволгын аймагай Маленковой нэр. колхоз	706
Жалсанова Ц. Х. Зэдын аймагай Кировэй нэр. колхоз	706
Русина Н. И. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	705
Гриценко А. С. Иволгын аймагай «3-я пятилетка» колхоз	704
Казанцева М. П. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	703
Шикина С. Р. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	701
Кабунова А. А. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	700
Бабинцева У. С. Кабанскын аймагай Маленковой нэр. колхоз	700
Дондукова Ц. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	696
Югова А. А. Зэдын аймагай Чапаевай нэр. колхоз	696
Фомина Е. И. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	695
Житихина Л. Яруунын аймагай Кировэй нэр. колхоз	695
Чебунина Е. К. Сэлэнгын аймагай Молотовой нэр. колхоз	693
Жамьянова Г. Яруунын аймагай Кировэй нэр. колхоз	693
Попова Е. В. Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз	692
Радионова М. С. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	691
Цыденова Н. Яруунын аймагай Кировэй нэр. колхоз	688
Тырина З. П. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	688
Тогочеева Т. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	688
Тырина А. П. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	685
Дармаева М. Ц. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	678
Щункова Н. Д. Иволгын аймагай Ленинэй нэр. колхоз	676
Нагмитова О. Иволгын аймагай Сталинай нэр. колхоз	674
Зандуева Б. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэр. колхоз	670
Решетова А. А. Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхоз	670
Алемасова Е. М. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэр. колхоз	667
Яковлева А. Ф. Прибайкальска аймагай «Заветы Ильича» колхоз	664
Соколова Н. А. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэр. колхоз	662
Сампилова Д. Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэр. колхоз	662
Будаева Ц. Б. Хоринн аймагай Сталинай нэр. колхоз	661
Зубакина А. Т. Иволгын аймагай «1-ое Мая» колхоз	660
Назарова А. Е. Тарбагатайн аймагай Ленинэй нэр. колхоз	657
Гуниева Ц. Яруунын аймагай Маленковой нэр. колхоз	656
Козлова Т. И. Прибайкальска аймагай Молотовой нэр. колхоз	655
Борисова А. В. Тарбагатайн аймагай Калининай нэр. колхоз	654
Алексеева Ф. С. Тарбагатайн аймагай Молотовой нэр. колхоз	650
Зайцева В. И. Тарбагатайн аймагай «Искра» колхоз	650











ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэhээ) 1. Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Е. Инкина. 2. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Н. Очиржапова. 3. Тарбагатайн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой hаалишан М. Козулина. 4. Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Б. Нимаева. 5. Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Н. Степанова.

Индиин республика ба тэрэнэй ябуулдаг политика

Июниин 7-до Индиин правительствые толгойлогшо Джавахарлал Неру Советскэ Союзай столица — Москвада зорюута айлшалжа ерэбэ. Энэ хадаа Советскэ Союз ба Индиин хоорондохи хани харилсаануудай улам бэхижэжэ байһанай тодо гэршэ мүн. Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдтэй минии хэхээ байгаа хэлсээнүүдэй гол зүйлынь эб найрамдал хамгаалха ба уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха тухай асуудал болоно гэжэ Москва ерэжэ ябахадаа хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ Неру мэдүүлһэн байха юм. Инди ба Советскэ Союз энхэ амгаланаар ажаһууха хүсэлтэй юм, эгээл тиимэһээ бидэнэр энэ асуудалые зүбшэн хэлсэхэбди, — гэжэ Индиин премьер-министр хэлэбэ. Мүн тэрэшэлэн экономическа асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ хүсэлтэйб гэжэ тэрэ нэмээбэ.

Инди хадаа ехэ багынгаа талаар Азида хоёрдохи һуури эзэлдэг, харин Зүүн-Урда Азида абажа харабал эгээн томо гүрэниинь болоно. Энэ гүрэндэ 360 миллион хүн ажаһуудаг.

Өөһэдынгөө Конституциин ёһоор, Инди бэеэ даанхай республика мүн. Зүгөөр британска империдэ оролсодог гэжэ тоологдоһоор. Индиин Республикада хуули баталан абадаг засагынь президентдэ ба хоёр палататай парламентда хабаадана.

Экономическа талаараа Инди аграрна орон байһаар. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр үнгэрһэн һүүлэй жэлнүүдэй үедэ индийскэ арад хүдөө ажахынгаа үйлэдбэриие эрид ехээр дээшэлүүлхын түлөө оролдоно. Энэ орондо джут ба хлопок гэхэ зэргын техническэ культуранууд, мүн тэрэшэлэн барайгар тарижа ургуулагдадаг. Мүнөө үедэ энэ оронойй промышленность яһала хүгжэжэ байна. Хүндэ промышленностие хүгжөөхын тула хэрэгтэй ашагта малтамалнууд тус орондо элбэг юм. Английска империализмын ябуулдаг колониальна политика хадаа үйлэдбэриин зэр зэбсэгүүдые гаргадаг һалбаринуудые хүгжөөхэ ябадалдань Индидэ һаад түбэг татадаг һэн. Бэеэ даанхай байдалтай болоһонһоол хойшо энэ орон промышленностяа түргэнөөр хүгжөөхэ арга боломжотой болонхой.

Үни удаан саг соо эрид шангаар тэмсэһэнэй ашаар лэ индийскэ арад национальна бэеэ даанхай байдалтай болоһон юм. **В. М. Молотов** энээн тухайда иигэжэ заагаа бэлэй: «Мүнөө үедэ колониальна Инди бэшэ, харин Индийскэ Республика оршожо байна. Энэ хадаа тон ехэ түүхэтэ удхашанартай баримта байхаһаа гадна, дайнай һүүлээрхи Азиин хүгжэлтэдэ болоһон элитэ ехэ эрьелтэ гээшэ. Эб найрамдалые ба арадуудай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэнэ ехэ түшэг тулгуури болоһон Индиин уласхоорондын нэрэ хүндэ улам дээшэлжэ байна».

Социально-политическэ системынгээ ба гүрэнэйнгөө байгуулалтын талаар тон ехэ илгаануудтайшье һаа, советскэ ба индийскэ арадууд хоорондоо олон ниитэ зүйлнүүдтэй юм. Арсалдаатай байһан уласхоорондын асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын түлөө ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые аршалан хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө эдэ гүрэнүүд хоюулаа эрид шангаар тэмсэдэг. Эб найрамдалда дуратай бусад бүхы арадуудтай хамта Советскэ Союзай ба Индиин гарһан хүсэл оролдолгын лэ ашаар Корейдэ ба Индо-Хитадта боложо байгаа дайн сэрэг зогсоогдоо һэн.

Инди хадаа Советскэ Союздал адли Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай Арадай Республикые хуулита ёһоор оруулхые эридэг. Шэнэ Хитадые мэдэрхэ дурагүйшүүл «дэлхэй дээрэ боложо байгаа ехэ хубилалтануудые ойлгоногүй гээшэ. Эдэ хубилалтанууд хадаа Азиин хубилжа байһанһаа ба тэндэ шэнэ, бэеэ даанхай гүрэнүүдэй бии боложо байһанһаа дулдыдан гараа» гэжэ Неру мэдүүлһэн юм. «Хитадай гүрэн бии гү, али үгы гү гэжэ хэн ойлгожо ядана гээшэб? Энэ гүрэн бата бэхи централизна правительствотай ха юм. Тэрээндэ дуратай гүт, али үгы гү гэһэн асуудал табигданагүй бшуу. Энэ агууехэ гүрэн оршон мандажа байна, хизааргүй үргэн орон дотороо тэрэнэй засаг бэхижэнхэй» гэжэ Неру нэмээбэ.

Империалистическэ гүрэнүүдэй буу зэбсэг түхеэрхэ, атомна зэбсэгүүдые хэрэглэхэ ябадалда эсэргүүгээр, эзэрхэг түримхэй нэгэдэлнүүдые бии болгохо ба бусад оронуудай газар дайда дээрэ сэрэгэй базануудые бии болгохо ябадалда эсэргүүгээр СССР-шье Индидэл адли тэмсэдэг. Индийскэ правительство хадаа Индиин газар дайда дээрэ барууна ямаршье гүрэнэй сэрэгэй базануудые бии болгохо зүбшөөл үгэхэгүй гэжэ 1954 оной майда Неру мэдүүлээ һэн.

Зүүн-Урда Азиие «хамгаалха» гэһэн хэбэртэйгээр үнгэрһэн жэлэй сентябрьда Америкын Холбоото Штадуудай зонхилолго доро бии болгогдожо үүдхэгдэһэн агрессивнэ нэгэдэлые Индиин правительство эрид шууд буруушаагаа. Индонези, Бирма, Цейлон гэхэ зэргын Зүүн-Урда Азиин оронууд энэ асуудалаар Индиие дэмжэһэн юм. Тэдэнэр тус нэгэдэлдэ хабаадалсахаһаа мүн лэ арсаа һэн.

Энэ жэлэй апрель һарада Бандунг гэдэг индонезийскэ городто Азиин ба Африкын оронуудай конференци зарлаха гэһэн үүсхэл гаргагшадай нэгэниинь Инди байһан юм. Энэ конференци дээрэ Азиин ба Африкын 29 гүрэнүүдэй түлөөлэгшэд байлсаба. Тэдэнэр бултадаа Азиин ба Африкын арадуудые доромжолжо, дарлажа байһан империализмын колониальна системые эрид шууд буруушааба. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ Азиин ба Африкын арадуудай бата бэхи харилсаануудай үндэһэ һууриие энэ конференци табиба. Бандунгска конференциин тогтоолнууд хадаа хуушанайнгаа янзаар мүлжэжэ, дарлажа байхые хүсэдэг империалистическэ гүрэнүүдэй ааша һэдэлгэнүүдтэ шанга сохилто хэһэн байна.

Индийскэ правительство өөрынгөө гадаадын политикые ябуулхадаа, нёдондо жэлэй июнь һарада Чжоу Энь-лай Неру хоёрой Делидэ хэһэн хэлсээнүүдэй үедэ соносхогдоһон табан принципүүдые баримталдаг. Эдэ принципүүдыень (суверенитедые ба газар дайдын ойроо хүртэшэгүй байха ябадалые хүндэлхэ; бэе бэедээ добтолон орохогүй; бэе бэеынгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахагүй; тэгшэ эрхэтэй байха ба али алинайнгаа талые харалсаха; эбтэйгээр зэргэлэн ажабайха) Советскэ Союз өөрынгөө гадаадын политикые ябуулхадаа ходо баримталдаг байгаа, мүнөө үедэ эдэ принципүүдынь бүхы дэлхэй дээрэ үргэнөөр дэмжэгдэнэ.

Империалистическэ гүрэнүүд, эгээн түрүүндэ Америкын Холбоото Штадууд Индиин хэрэгүүдтэ оролсохо гэжэ һэдэһээр зандаа. Индийскэ арадта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн хорото һүйдхэлгын ябуулгануудые США улам ехэ болгоно, мүн Индиин бэеэ даагаад хүгжэхэ хэрэгтэ ехэ дурагүйтэнгеэр хандана. Энээнэй урда тээ США-һаа Индидэ һуужа байһан посол Честер Боулс гэгшын һэнгэргүйгөөр хэлэһэн үгэнүүд энэ талаар элитэ жэшээ боложо үгэнэ. Индидэ ба бүхы Азида США-гэй эзэлдэг позици яаха аргагүйгөөр муудажа байна гэжэ энэ жэлэй апрель һарада «Нью-Йорк таймс мэгэзин» газетын хуудаһануудта Боулс мэдэрхэ баатай болоһон юм. «Индиин экономико жэл ерэхэ бүри улам тогтууритай ба бүтээсэ ехэтэй боложо байна», «Неругэй правительство Азиин ямаршье гүрэнэй правительствоһаа дутуугүй шанга юм», «бүхы орониинь өөһэдынгөө ерээдүй байдалда лабаар этигэнэ» гэжэ вашингтонско энэ дипломат шүдөө зуугаад, хоро шараа бусалган хэлэбэ. Индиин бэеэ даагаад хүгжэхэдэ тэрэ дипломат ехээр дурагүйтэнэ. Демократическа лагериин оронуудтай, илангаяа Советскэ Союзтай ба Хитадай Арадай Республикатай Индиин холбоо барисаанай бэхижэхэ бүринь тэрэ улам ехээр зэбүүгээ хүрэнэ.

Боулс балай шэнэ юумэ хэлэнэгүй гээшэ. Өөһэдынгөө хархис шунахай һэдэлгэнүүдые далдалан, амгалан һайнине хүсэжэ байһан хэбэртэйгээр бэеэ харуулха «эрдэмые» американска дипломати эгээл һайнаар шуданхай бшуу. Зүгөөр Индиин арадууд США-гэй гадаадын политикын бүдото зорилгонуудые үниһөө хойшо һайса мэдэдэг болоо. Вашингтон нёдондо жэлдэ Пакистанда сэрэгэй пакт баадхан дурадхаба, харин тэрээндээ Индиие татан оруулха гэхэдэнь, Индиин бүхы газар нютагуудаар эсэргүүсэлтын хүсэтэ ехэ хүдэлөөн дэлгэрээ бэлэй. «Таймс Оф Индиа» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, индийскэ национальна конгресс, коммунистическэ ба бусад партинуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар Урда Индиин арадуудай конференци Мадрас городто болоһон юм. Азида США-гэй ябуулжа байгаа сэрэгэй политикада эрид эсэргүүсэлтэ хэхэ гэһэн шиидхэбэри тус конференци батлан абаһан байна. Американо-пакистанска сэрэгэй союзда эсэргүүсэһэн съезд Калькутта городто зарлагдаһан юм. Энэ съездэ хабаадалсагшад — ороной элдэб политическэ партинуудай ба политическэ бүлэглэлнүүдэй түлөөлэгшэд Индиин хэрэгүүдтэ США-гэй хамаархаха ябадалые эрид буруушааба. Американска сэрэгэй түсэбүүдтэ ба колониальна эзэрхэлгэдэ эсэргүүгээр индийскэ ба пакистанска арадуудай хамтын тэмсэл эмхидхэхые тэдэнэр уряалба.

Ороной дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархаха ябадалда эсэргүүгээр, гадаадын гүрэнүүдэй сэрэгэй базануудта ба шэнэ дайн бэлэдхэхэ ябуулгануудта эсэргүүгээр шэглүүлэгдэһэн уряа лозунгнууд доро эб найрамдалай түлөө тэмсэл Индидэ дэлгэржэ байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэд Неру Чжоу Энь-лай хоёрой соносхоһон табан принципүүдые эдэбхитэйгээр дэмжэнэ, Азиие «эб найрамдалай орон» болгохые тэдэнэр хүсэнэ. Эб найрамдалай ба Азиин оронуудай һаналаа нэгэдэлгын бүхэиндийскэ конгресс энэ жэлэй январь һарын эхиндэ болобо. Энэ конгресс колониальна эзэмдэлгын, үндэһэ яһатаниие дарлалгын али бүхы үлэгдэлнүүдые усадхаха гэһэн эрилтэ табиһан байна. Энэ конгресс Тайвань арал тухай гаргаһан түсхай резолюци доторoo США болон Чан Кай-шиин бүлэг дээрмэшэдэй хоорондо баталагдаһан сэрэгэй союзые эрид шууд буруушааба.

Атомна ба водородно зэбсэгые хоримжолхо тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гаргаһан хандалга доро гар табилга Индидэ энэ жэлэй мартын 6-да эхилбэ. Индийскэ национальна конгресс гэжэ правительственна партиин 60-дахи конгресс энэ жэлэй январь һарада боложо, атомна ба водородно зэбсэгые хоримжолхо тухай мүн лэ эрилтэ табиба.

Эб найрамдалай, эрхэ сүлөөгэй ба арадуудай бэеэ даанхай байдалай түлөө хэн үнэхөөрөө тэмсэнэб, хэн тэдэнэй хорото дайсадынь бэ гэжэ Индиин арад һайса мэдэхэ боложо байна. Өөрынгөө ороной бэеэ даанхай байдалай түлөө, тэрэнэй экономическа хүгжэлтын түлөө хэһэн индийскэ арадай тэмсэлые Советскэ Союз хододоо талархан дэмжэдэг байгаа.

Советскэ Союз ба Индиин хоорондохи экономическа, культурна холбоо барисаанууд үдэрһөө үдэртэ улам бэхижэжэ байна. Жэл соогоо 1 миллион тонноһоо дээшэ булад хайлуулха хүсэтэй металлургическа заводые Индидэ бариха тухай хэлсээн СССР Инди хоёрой хоорондо энэ оной февралиин 2-то баталагдаба. Индидэ ба эб найрамдалда дуратай бусадшье гүрэнүүдтэ Советскэ Союзай үзүүлдэг туһаламжа американска ёһоной «туһаламжа» гэдэгһээ үндэһөөрөө илгаатай. Советско-индийскэ хэлсээнэй ёһоор, СССР хадаа металлургическа заводые барилгада бүхы шухала хэрэгсэлнүүдые Индидэ үгэхэ ба заводой барилгые эсэстэнь хүрэтэр хүтэлбэрилхэ байна. Энэ заводые барихынь тула Советскэ Союз Индидэ 12 жэлэй болзортойгоор урьһаламжа үгэхэ юм. «Советско-индийскэ хэлсээнүүд хадаа национальна һэргээн бодхоолгын түсэбые бэелүүлхэ хэрэгтэнь шухала удхашанартай событи мүн болоно»,—гэжэ «Таймс Оф Индиа» газетэ тэмдэглэһэн байна.

СССР Инди хоёрой хоорондохи культурна харилсаанууд улам үргэдхэгдэнэ. Индиин культурын ажалябуулагшадай хэдэн олон делегацинууд һүүлэй үедэ Советскэ Союзда ерэһэн байна. Мүн тэрэшэлэн советскэ наука, культура ба искусствын түлөөлэгшэд оло дахин Инди ошожо ерэһэн юм. СССР-тэй культурна холбоо барисаа байгуулха общество Индидэ бии болгогдонхой.

Арадуудай эрхэ сүлөө ба энхэ амгалан байдалай түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ гэжэ Советскэ Союзые индийскэ арад этигэл найдабаритайгаар хараха зуураа, тэрэнэй туйлаһан амжалтануудаар омгорхон баясана. «Индиие нээлгэ» гэжэ һаяханород хэлэн дээрэ Москвада хэблэгдэһэн ном доторoo Неру иигэжэ бэшэнэ: «Советскэ Союзай гайхамшагта жэшээ бидэнэй урда элеэр харагдана. Тэрэ хадаа дайн сэрэгээр дүүрэһэн оройдоо хоёрхон арбан жэлэй турша дотор, хүн зоной дабашагүй ехэ бэрхэшээлнүүдые гаталжа, үзэгдөө дуулдаагүй амжалтануудые туйлаһан байна.

Зарим нэгэн хүнүүд коммунизмые һайшаадаг һэн, нүгөөдүүлынь буруушаадаг байгаа. Зүгөөр, арадай гэгээрэлэй, соёл культурын, элүүрые хамгаалгын талаар, мүн тэрэшэлэн национальна асуудалые шиидхэхэ талаар, ондоогоор хэлэхэдэ, хуушан дэлхэйн һуури дээрэ шэнэ дэлхэйе байгуулха талаар Советскэ Союзай туйлаһан айхабтар ехэ амжалтануудые харахадаа тэдэнэр бултадаа гайхаа бэлэй».

Мүнөө үедэ колониальна дарлалтаһаа хахасаад, бэеэ даанхай национальна хүгжэлтын замда гараһан индийскэ арад өөрынгөө ороной экономикые ба соёл культурые саашадань хүгжөөхэ тон ехэ арга боломжотой. Саг үргэлжэ бэхижэжэ байгаа советско-индийскэ хани барисаан эгээл энэ хэрэгтэнь элитэ ехээр туһалха байна. Советско-индийскэ хани барисаан хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ ябадалда шухала удхашанартай хэрэг мүн.

П. КРАИНОВ.

Эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгресстэ бэлэдхэл

БЕРЛИН, июниин 10. (ТАСС). Хүүгэдые хамгаалха зорилгоор эхэнүүдэй Бүхэдэлхэйн конгресс болохонь. Тэрээндэ бэлэдхэхэ уласхоорондын комиссиин секретарь г-жа Гриземан конгресстэ бэлэдхэл тухай хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдээсэл хэһэн байна.

1955 оной июлиин 7-һоо 10 хүрэтэр Парижда болохоор хараалагдаһан конгресстэ бэлэдхэл бата нэгэдэл туйлаха уряатайгаар ба ехэ дэбжэлтэтэйгээр 67 орондо хэгдэжэ байна. Францыһаа—200 хүнһөө, Италиһаа —100 хүнһөө, Германска Федеральна Республикаһаа—150 хүнһөө, Индиһээ—30 хүнһөө, Бразилиһаа—30 хүнһөө, Англиһаа —20 хүнһөө, Японоһоо—20 хүнһөө бүридэһэн делегацинууд конгресстэ ерэхээр хүлеэгдэнэ гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Конгресстэ бэлэдхэл болгон Италида, Францида ба Финляндида национальна үдэрнүүд үнгэргэгдөө. Болохоёо байһан конгресстэй дашарамдуулан Индидэ ба Австралида Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Венскэ Хандалгада гар табилга боложо байна. ГДР-эй городууд болон тосхонуудта эхэнүүдэй уулзалганууд ба суглаанууд болоно.

Конгресстэ бэлэдхэхэ уласхоорондын комисси хадаа конгрессые дэмжэжэ байһан тухайгаа элишэлһэн олон тоото мэдүүлгэнүүд болон амаршалгануудые элдэб оронуудһаа үдэр бүри абана.

КПГ-эй правлениин мэдүүлгэ

БЕРЛИН, июниин 10. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, СССР-эй Правительствын июниин 7-ной нототой дашарамдуулан КПГ-эй правлени мэдүүлгэ толилоо. Тэрээн соонь иигэжэ тэмдэглэгдэнэ. Советскэ Союзтай харилсаануудаа һайжаруулга эб найрамдалые, үгээ ойлголсолгые ба түгшүүрилые һуларуулхые үнэн зүрхэнһөө хүсэдэг баруунгерманска диилэнхи олонхи хүн зоной тон шухала эрилтэнүүдтэ зохилдохо байна. Харилсаануудые һайжаруулхые немецкэ арад тон ехээр хүсэнэ. Юуб гэхэдэ, сэрэгэй авантюриин политикые бэелүүлгэһээ уламжалан һужэрһэн һандарал ехэтэ хоёр дайнһаа немецкэ арад ехээр хохидоһон байна.

Германиин коммунистическэ парти хадаа немецкэ арадай национальна шухала интересүүдые харадаг дээрэһээ СССР-эй дурадхалые Федеральна Республикын правительствын хүлеэн абахыень эринэ. Баруун Германиин ба Советскэ Союзай хоорондохи харилсаануудые һайжаруулга германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ талаар өөһэдынгөө зүгһөө үүсхэл гаргаха ябадалые немецкэ арадта хүнгэдхэжэ үгэхэ, эб найрамдалда дуратай ба демократическа үндэһэ һуури дээрэ Германиин нэгэдэлые һэргээхэ тухай хэлсээ туйлаха арга олгохо байна.

Английска ажалшадай забастовко үргэлжэлһөөр

ЛОНДОН, июниин 10. (ТАСС). 100.000 паровозно машинистнууд ба кочегарнууд, докернууд ба морягууд забастовко хэжэ үргэлжэлһөөр. Түмэрзамшад забастовко хэжэ байха үедөө хэлсээ хэхын тулада английска правительствын зүбшөөл туйлажа шадаа. Тиин паровозно машинистнууд ба кочегарнуудай нэгэдэмэл профсоюзай хүтэлбэрилэгшэдэй ба английска түмэр замуудые мэдэжэ байдаг британска транспортна комиссиин хоорондо хэлсээнүүд эхилээ.

Хэдэн томо пароходуудай забастовко хэжэ байһан матросуудтай далайн үшөө хоёр судныn экипаж һаналаа нэгэдэжэ, забастовко мүн лэ соносхоо.

Лисынмановска армида таталгаһаа урдакорейскэ залуушуул зайсана

ПХЕНЬЯН, июниин 10. (ТАСС). Урдакорейскэ радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, армида таталгаһаа ба албанай ёһоор ажал хэлгэһээ зайсахын тулада Урда Чолла гэжэ провинциһаа хэдэн мянган залуу хүнүүд түрэл нютагуудаа орхижо, ондоо тээшээ ошоһон байна.

Урдакорейскэ полициин тон багадхагдаһан мэдээнэй ёһоор, 1954 ондо залуушуулай 30 процентнь, 1955 оной январь—февраль һарануудта—43 процентнь таталгын пунктнуудта ерээгүй.

Ливанда банкнуудай албахаагшадай забастовко болоно

БЕЙРУТ, июниин 10. (ТАСС). Ливанска банкнуудай мянга үлүүтэй албахаагшад забастовко соносхожо, салин хүлһэ дээшэлүүлхэ эрилтэ хэбэ.

Бейрутскэ портын түмэр замай ба бусад предприятинуудай 7 мянган хүдэлмэришэд ба албахаагшад забастовко хэгшэдые дэмжэнэ гэжэ «Телеграф» газетэ мэдээсэнэ.



Уржадар Хабаровска хүгжэмтэ комедиин театрын коллектив «Бурят-Монгольская правда» ба «Бурят-Монголой үнэн» газетэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэй творческо уулзалга хэбэ. Эндэ театрын директор, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша М. И. Веризов театрынгаа түүхэ ба зарим түрүү артистнарайнгаа творческо ургалтын зам тухай хөөрэжэ үгэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хабаровска хүгжэмтэ комедиин театрын артистнар.

З. Веснинагай фото.

Колхозой эрхим хонишон

Ахын аймагай «Улаан Аха» колхозой малшад малажалһаа ашаг шэмэ абалгые ехэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула шангаар тэмсэнэ. Хонишон Лхамацырен Хайдаковна Мунконова колхозой эрхим малшадай нэгэн юм. Энэ малшанай дүй дүршэлһөө һураха юумэ яһала бии. Хонидойнь байрада ошожо харагты. Тэндэнь хододоо дулаан, һаруул, хуурай байдаг. Лхамацырен Хайдаковна бүри намар эртэ хонидойнгоо байра өөрөө дулаалдаг. Хонидой хурьгалха үедэ нүхэр Мунконова тэдэниие ами аминдань хаадаг, тиигэжэ хурьгадаа һайнаар абадаг байна. Хонидоо саг соонь эдеэлүүлдэг, уһалдаг юм. Хонидтоо хододоо жэжэ намаалиг үбһэ үгэдэг, үдэртөө 3—4 дахин эдеэлүүлдэг байна. Үбһэнһөө гадна, үдэр бүхэндэ набшаһата тэжээл үгэнэ.

—Набшаһата тэжээл витамин ехэтэй байдаг. Зундаа бүхэли үбэл соо хүрэхэ жэшээтэйгээр набшаһата тэжээл элбэгээр бэлдэдэг байнабди,— гэжэ Лхамацырен Мунконова хөөрэнэ.

Колхозойнгоо хонин һүрэгые олошоруулһанайнгаа түлөө нүхэр Мунконова ажалай нэмэлтэ түлбэридэ хүртэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ 4 хурьга абаһан байна. Мүнөө жэлдэ 200 толгой эхэ хониһоо 212 хурь[…] абажа, энэ жэлдэ Хүдөө ажах[…] бүхэсоюзна выставкын кандид[…] болобо.

Фермын хонид хоёр байрада— ко[…] шарада байлгагдана. Тэдэ байр[…] пуудынь бэлшээридэ ойрохоно, н[…] мэри дулаан, хуурай газарта бари[…] данхай. Қошара дотор 6—8 хонидой байха таһалга түхеэрэгдээ. Тэн[…] дэнь мүн хонидой хурьгалха байр[…] бии.

Энэ хонишон хонидоо бэлшээри[…] гаргахаһаа урид бэлшээрээ һайс[…] шалгажа, 5—6 участок болгон ху[…] баарилдаг. Тиигэжэ тэрээн дээрэ[…] хонидоо ээжэлүүлэн адуулдаг ба[…] на. Хонидоо бэлшээридэ гэнтэ га[…] гажархидаггүй, дадхаһаар адуула[…] гада оруулдаг заншалтай. Бэлшээ[…] ридэ гараһанһаань хойшо түрүүшын[…] найман хоног соо хонидтоо эдюул[…] жэ байһан үбһэеэ тэрэ нормоор[…] үгэдэг байна. Байн бэлшээлгынь с[…] гые һунаажа, үбһэ эдюулхэеэ боли[…] но.

Нүхэр Мунконова зоотехник бо[…] лон ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд[…] хонидоо жэлдээ гурба дахин ша[…] гуулдаг, тиигэжэ тэдэниие үбшэн[…] һөө һэргылдэг байна.

Хонидоо зүбөөр эдеэлүүлдэг, х[…] рууһалдаг дээрэһээ эрхим хонишо[…] Лхамацырен Мунконова нооһо ехээ[…] хайшалжа абана.

Н. Хазагаев.

Механизаторнууд Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ мордобо

Һаяхан Ториин, Хориин, Үдын, Заменай МТС-үүдэй 12 түрүү механизаторнууд Москва, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошохоёо мордобо. Тэдэнэй дунда Заменай МТС-эй тракторист К. Р. Цыренжапов бии. Энэ нүхэр үнгэрэгшэ жэлдэ «ДТ-54» тракотороор 650 гектар газар элдүүрилхын орондо 900 гектар элдүүрилһэн, ехэхэн хэмжэ[…] нэй горючи алмаһан байха юм. М[…] 280 гектарай орондо, 790 гектар т[…] ряа хуряаһан тус МТС-эй комбайне[…] С. М. Очиров, Хориин МТС-эй да[…] хан А. Б. Баянов ба бусад Москв[…] мордобод.

А. Хилтухин.

Агрегат һайнаар хүдэлнэ

Мухаршэбэрэй аймагай «Гигант» колхоздо шэрүүн нооһотой хонидой нооһо хайшалалга эхилһээр үни болоо. Эндэ Гашейн МТС-эй электромеханическа агрегат хүдэлнэ. МТС энэ агрегадаа һайнаар бэлэдхэһэн байгаа. Дүршэлтэй механизатор Василий Қалашников машинистаар хүдэлхэ зуураа, агрегадаа бүтээсэтэйгээр ябуулна. Үдэр бүхэндэ агрегадаараа 350—40[…] хониной нооһо хайшална. Нооһо хай[…] шалагшад А. С. Золотарева, Ш. О[…] Иванова, Е. И. Филатова, Е. О. Пе[…] рова гэгшэд һайнаар хүдэлжэ, үдэ[…] бүри 35—40 хониной нооһо хайша[…] жа, шэрүүн нооһотой хонин бүри[…] һөө 2—2,1 килограмм нооһо абана.

Мүнөө колхоз хэдэн тонно нооһо гүрэндэ тушаагаад байна.

Л. Леонов.

Мяха-консервын комбинадта

ХАХАД ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭБЭ

Майн 23-да валовой продукци гаргалгаар хахад жэлэйнгээ түсэб дүүргэжэ, комбинадай коллектив ажалай ехэ амжалта туйлаа.

Мүрысөөндэ колбасна завод түрүү зэргэдэ ябана. Заводойхид май һарынгаа даалгабари 116,5 процент дүүргээ. Мүн меланжева цехын, консервнэ заводой коллективүүд һарынгаа даалгабари холо үлүүлһэн байха юм.

ӨӨРЫНГӨӨ МЭРГЭЖЭЛДЭ ЗАЛУУШУУЛЫЕ ҺУРГАНА

Мал үүсэлэлгын заводой түрүү хүдэлмэришэн нүхэр Ладыженский эрхим ажалаараа комбинат соогоо суурхана.

Нүхэр Ладыженский табанжэлэй эхинһээ хойшо даалгабаряа саг үргэлжэ 200 гаран процент дүүргэдэг байба. Тэрэ табанжэлэй эхинһээ хойшо 11 жэлэйнгээ даалгабари дүүргэбэ. Энэ нүхэр эрхим ажалайнгаа хажуугаар залуу хүдэлмэришэдые мэргэжэлдээ һургана. Нүхэр Ладыженскиин һургаһан 10 гара[…] залуушуул мүнөө заводто хүдэлм[…] рилнэ.

АМҺАРТА ХЭДЭГ ЦЕХЫН УРАЛАН НАРИЖУУЛАГША

Амһарта хэдэг цехын механигаа[…] нүхэр Баланов һаянай хүдэлмэри[…] нэ. Тингэбэшье, энэ нүхэр цехынгэ[…] хүдэлмэри механизацилхын тула б[…] га бэшэ оролдолго гаргаһан байх[…] юм. Һүүлэй үедэ тэрэнэй дурадха[…] һан уралан нарижуулгын 10 гаран һанамжанууд ажал дээрэ нэбтэрүү[…] лэгдээ. Хайрсагуудай хабтагайнуу[…] дые хэдэг станогто тусгаар түхеэрэ[…] гэ зохёожо, нэгэ хүдэлмэришэнии[…] сүлөөлһэн ба станогой ажалай бү[…] тээсые нэгэ хахад дахин дээшэлүү[…] һэн байна.

Мүнөө нүхэр Баланов бочкы[…] боолто таблаха станок түхеэржэ бай[…] на. Тэрэнэй уралан нарижуулгын һа[…] намжануудые бэелүүлхэ хэрэгтэн[…] слесарьнууд нүхэд Дульский, Пер[…] фильев гэгшэд ехэ туһаламжа үзүү[…] нэ.

Н. Святогор.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74. отв. секретаря —27-37, партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00479. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 3285